

Komisja
Europejska

PRZEMYSŁ W EUROPIE

**Fakty i liczby
dotyczące
konkurencyjności
i innowacji**

2017

KOMISJA EUROPEJSKA

Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji
Dyrekcja D – Technologie przemysłowe

Kontakt: Peter Dröll

E-mail: Peter.Droell@ec.europa.eu
RTD-PUBLICATIONS@ec.europa.eu

Komisja Europejska
B-1049 Bruksela

Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP
Dyrekcja F – Innowacje i zaawansowana produkcja

Kontakt: Sławomir Tokarski

E-mail: Slawomir.Tokarski@ec.europa.eu

Komisja Europejska
B-1049 Bruksela

PRZEMYSŁ W EUROPIE

Fakty i liczby
dotyczące
konkurencyjności
i innowacji

2017

***Europe Direct to serwis informacyjny, który pomoże Państwu uzyskać
odpowiedź na pytania dotyczące Unii Europejskiej.***

Numer bezpłatnej infolinii (*):
00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Informacje są udzielane nieodpłatnie i większość połączeń jest bezpłatna (niektórzy operatorzy mogą jednak naliczać opłaty; opłacie mogą również podlegać połączenia z budek telefonicznych lub hoteli).

INFORMACJA PRAWNA

Ani Komisja Europejska, ani żadna osoba działająca w jej imieniu nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania poniższych informacji.

Dodatkowe informacje dotyczące Unii Europejskiej można znaleźć na stronie internetowej (http://europa.eu/index_pl.htm).

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2017

Print	ISBN 978-92-79-71504-4	doi:10.2777/3	KI-02-17-293-PL-C
PDF	ISBN 978-92-79-71508-2	doi:10.2777/361176	KI-02-17-293-PL-N

© Unia Europejska, 2017 r.

Powielanie materiałów dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Printed in Luxembourg.

Okładka: © Unia Europejska

Strony wewnętrzne: str. 6: © Komisja Europejska, 2017, P-033565/00-37; str. 13: © Istock, sturti; str. 17: © Istock, funstock; str. 19: © foto rider, #125088246. Źródło: Fotolia.com; str. 22: © foto Robert Kneschke, # 88530097. Źródło: Fotolia.com; str. 25: © foto contrastwerkstatt, # 80458754. Źródło: Fotolia.com; str. 27: © foto WavebreakmediaMicro, # 79280506. Źródło: Fotolia.com; str. 29: © Istock, piranka; str. 30: © Unia Europejska; str. 31: © ESA/CNR-IREA 2016, 367957; str. 33: © kange_one, #91251260, 2017. Źródło: Fotolia.com; str. 37: © Komisja Europejska, 2017

Powielanie materiałów europejskich, 2017: © ESA/CNR-IREA 2016, 3

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA.....	6
STRESZCZENIE	8
WPROWADZENIE	10
ZMIENIAJĄCY SIĘ CHARAKTER PRZEMYSŁU.....	13
DZIAŁANIA UE W ODPOWIEDZI NA GŁÓWNE WYZWANIA PRZED JAKIMI STOI PRZEMYSŁ.....	17
POLITYKA UE DOTYCZĄCA PRZEMYSŁÓW KOSMICZNEGO, OBRONNEGO I STAŁOWEGO.....	29
WNIOSKI	36

PRZEDMOWA

ZARZĄDZANIE PRZECHODZENIEM EUROPY NA NOWOCZESNĄ, CZYSTĄ I SPRAWIEDLIWĄ GOSPODARKĘ

Europa jest i zawsze była projektem obywateli. Przemysł jest od zawsze fundamentem zamożności i dobrobytu Europejczyków i był nim na długo przed powstaniem Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali w 1951 r. Od tego czasu społeczeństwo i gospodarka Europy przeobraziły się niemal nie do poznania. Jedna rzecz nie uległa zmianie: nasz przemysł pozostaje katalizatorem postępu i siłą napędową naszej przyszłości.

Dziś przemysł zapewnia bezpośrednie zatrudnienie 50 milionom osób, czyli 20% wszystkich pracowników w Europie, i jest źródłem ponad połowy naszego eksportu.

Europejska jakość jest doceniana na całym świecie, niezależnie od tego, czy wytwórcą produktu jest lokalna, rodzinna firma, czy zakłady przemysłowe działające na dużą skalę.

Ale arena, na której działa europejski przemysł, zmienia się. Udział Europy w liczbie ludności i jej znaczenie w obrocie gospodarczym świata maleje wraz z rozwojem innych regionów. Jednocześnie w skutek cyfryzacji i dekarbonizacji diametralnie zmienia się charakter sił napędowych i struktury naszej gospodarki. To sprawia, że znaleźliśmy się na rozdrożu: nowy świat stwarza szanse, które Europa musi wykorzystać. Ale nie może tego robić, pozostawiając kogokolwiek w tyle albo postępując wbrew swojemu zobowiązaniu do sprawiedliwego podziału korzyści wśród całego społeczeństwa.

Prawda jest taka, że nadal jesteśmy na początku drogi, jeżeli chodzi o optymalne wykorzystanie naszych nowych możliwości. W 2014 roku tylko 19% przedsiębiorstw z UE korzystało z usług przetwarzania w chmurze. Dwa lata później odsetek ten wzrósł do zaledwie 21%. A zatem, mimo że zmierzamy we właściwym kierunku, nadal nie nabraliśmy dostatecznego rozpędu. Będziemy potrzebować śmiałych działań, jeżeli mamy nałożyć za nową technologią i dotrzymać kroku naszym globalnym konkurentom. Oznacza to, że musimy mieć wspólną wizję i współpracować ze sobą na wszystkich szczeblach, od lokalnego po ogólnoeuropejski, tak by odpowiedzieć na nowe wyzwania w przemyśle i zapewnić Europie pomyślny rozwój we współczesnym świecie.

Musimy wzmocnić pozycję naszych branż przemysłowych, tak by umożliwić im tworzenie dobrobytu i miejsc pracy, jakich oczekują obywatele Europy. Oznacza to reindustrializację i modernizację naszej gospodarki, między innymi w oparciu o cyfryzację i dekarbonizację przemysłu oraz gospodarkę o obiegu zamkniętym. Musimy wesprzeć tych licznych europejskich konsumentów, którzy w przyszłości sami mogą stać się europejskimi producentami i przedsiębiorcami.

Jednocześnie Unia Europejska musi chronić te swoje regiony, branże i pracowników, którzy znajdują się pod największą presją wskutek nowych modeli biznesowych i nieuczciwych praktyk handlowych. Musimy znaleźć wspólną odpowiedź na wyzwania globalizacji i zaburzenia powodowane przez technologie. Musimy inwestować w naszych obywateli, umożliwiając im przekwalifikowywanie się i podnoszenie kompetencji, oraz sprawić, by uczenie się przez całe życie stanowiło nieodzowny element rozwoju zawodowego. Dostosowanie praw socjalnych do zmieniającego się świata pracy zapewni między innymi europejski filar praw socjalnych, nad którym trwają obecnie prace. Reindustrializacja regionów, w których zamykane są fabryki i likwidowane miejsca pracy, jest możliwa między innymi dzięki planowi Junckera i innym unijnym funduszom, a także naszej strategii inteligentnej specjalizacji.

Potrzebujemy Europy, która broni swojej wiodącej roli w różnych gałęziach przemysłu, swojej globalnej konkurencyjności i nowoczesności technologicznej. Unia Europejska musi budować bazę talentów, a także bronić swojej pozycji jako regionu wyznaczającego standardy i reguły obowiązujące na całym świecie.

Znalezieniu sposobu na sprostanie powyższym wyzwaniom jest poświęcony Europejski Dzień Przemysłu. Przechodzenie na nowoczesną, czystą i sprawiedliwą gospodarkę musi przebiegać w sposób otwarty, sprzyjający włączeniu i oparty na współpracy. Musimy polegać na tych, którzy wiedzą najlepiej, i tych, którzy będą kształtowali naszą przyszłość: czyli na Was.

Jean-Claude Juncker
Przewodniczący Komisji Europejskiej

STRESZCZENIE

Przemysł przechodzi gwałtowne zmiany, które będą miały trwały wpływ na obywateli Europy. Rozwój technologiczny i zmiany sytuacji na świecie prowadzą do powstawania nowych rodzajów produktów i usług, a także nowych rodzajów modeli biznesowych służących ich dostarczaniu. Zmieniają się również interakcje między przemysłem a ludźmi – pracownikami, inwestorami i konsumentami. Taki jest kontekst inicjatyw UE mających na celu pobudzenie konkurencyjności przemysłu.

Wyzwanie polega na stworzeniu odpowiednich warunków ramowych, w których branże przemysłowe przyszłości będą mogły się pomyślnie rozwijać, przy jednoczesnym zapewnieniu równowagi między potrzebą przejrzystości i spójności przepisów a przestrzenią dla innowacyjności. W ramach swojej polityki UE prowadzi szereg działań w zakresie konkurencyjności, poczynwszy od paneuropejskich programów horyzontalnych po inicjatywy sektorowe. Unii zależy na elastyczności, zrównoważonym rozwoju i innowacyjności, a jednocześnie uniknięciu tworzenia sztywnych struktur czy restrykcyjnych wymogów. Na czym polega wartość dodana polityki na szczęblu UE? W jaki sposób polityka UE może przygotować europejskich pracowników, przedsiębiorstwa i branże przemysłowe na konieczność przystosowania się do przyszłych wyzwań i pomyślnego wykorzystania przyszłych szans?

Komisja Europejska dąży do uwzględnienia zagadnień konkurencyjności przemysłu we wszystkich inicjatywach (tzn. do ich włączenia do głównego nurtu polityki).

Niniejsza broszura zawiera przegląd inicjatyw i polityk ukazujących szeroko zakrojone działania na rzecz zwiększenia konkurencyjności przemysłu z korzyścią dla wszystkich Europejczyków. Inicjatywy te skupiają się na budowaniu gospodarki o zamkniętym obiegu, zrównoważonej, sprzyjającej włączeniu – i gotowej na przyszłość.

W rozdziale 1 nakreślono charakter zmian zachodzących w europejskim przemyśle i jego potrzeby. Opisano tam kluczowe czynniki istotne dla całego przekroju sektorów europejskiego przemysłu, którym należy poświęcić uwagę w celu utrzymania i dalszego wzmocnienia jego konkurencyjności. Należą do nich inwestycje i dostęp do finansowania, rozwój i absorpcja kluczowych technologii, w tym rozwiązań cyfrowych, przyjęcie bardziej zrównoważonych modeli biznesowych i przekwalifikowywanie europejskiej siły roboczej. Kapitalne znaczenie w tym względzie ma edukacja.

W rozdziale 2 przedstawiono realizowane na wysokim szczeblu UE inicjatywy będące odpowiedzią na

powyższe problemy horyzontalne i tworzące środowisko sprzyjające konkurencyjności. Należą do nich: poprawa dostępu przedsiębiorstw do finansowania; inwestowanie w badania i rozwój; wspieranie rozwiązań poprawiających efektywność gospodarowania zasobami i przyjmowanie modeli prowadzenia działalności w oparciu o zasady gospodarki o zamkniętym obiegu; maksymalizacja skali i łatwości dostępu do rynków wewnątrz i poza UE; zapewnienie wysokiej jakości edukacji; oraz ukierunkowanie rozwoju umiejętności obywateli na ich przygotowanie do wykonywania pracy w przyszłości.

Rozdział 3 zawiera szczegółowe omówienie inicjatyw sektorowych dla trzech branż: kosmicznej, obronnej i stalowej. Ukazano w nim, w jaki sposób Komisja kształtuje swoje działania w zależności od wyzwań w tych sektorach oraz ich mocnych stron, łącząc kompleksową politykę opisaną w rozdziale 2 z bardziej ukierunkowanymi narzędziami.

Zachęcamy wszystkich Państwa do korzystania z niniejszej broszury jako materiału źródłowego pomocnego w wyszukiwaniu przydatnych i interesujących inicjatyw oraz identyfikowaniu luk, których zlikwidowanie pomoże kształtować przyszłość.

WPROWADZENIE

PRZEMYSŁ MA DLA EUROPY ISTOTNE ZNACZENIE: W PRZEMYŚLE PRACĘ ZNAJDUJE JEDNA PIĄTA ZATRUDNIONYCH

Trudno nie dostrzec, że żyjemy w czasach nowej rewolucji przemysłowej. Tym razem jest to rewolucja technologiczna, która polega na przełamywaniu barier między łańcuchami dostaw, a także między klientami a przedsiębiorstwami. Technologia zmieniła nasz sposób życia i szybko zmienia nasz tryb pracy.

Europa jest światowym liderem w wielu sektorach będących dziś źródłem wysokiej jakości miejsc pracy, między innymi w branży motoryzacyjnej, aeronautycznej, inżynieryjnej, chemicznej i farmaceutycznej.

Europejskie przedsiębiorstwa odgrywają wiodącą rolę na rynkach przyszłych technologii, do których należą zaawansowana produkcja, nanotechnologia, biotechnologia, mikro- i makroelektronika, fotonika i zaawansowane materiały.

Jednak – oprócz szans – szybki postęp technologiczny oraz potrzeba wspierania gospodarki zrównoważonej, niskoemisyjnej i o zamkniętym obiegu stwarzają również wyzwania. Europa musi nieustannie rozwijać innowacyjność, żeby utrzymać swoją konkurencyjność na rynku światowym.

W niektórych sektorach tradycyjne miejsca pracy są zastępowane nowymi formami zatrudnienia lub automatyzowane.

Jednocześnie dzięki zmianom w obszarach zatrudnienia i technologii powstają nowe miejsca pracy o wysokiej wartości dodanej. Łączny efekt netto w sektorze zatrudnienia może być dodatni¹ pod warunkiem daleko idącego przekwalifikowania siły roboczej i podniesienia jej kwalifikacji oraz optymalnej realokacji.

WYZWANIA, WOBEC JAKICH STOI EUROPEJSKI PRZEMYSŁ

Od początku swojego mandatu w 2014 r. Komisja podejmuje zdecydowane działania, aby sprostać najważniejszym wyzwaniom, wobec jakich stoi europejski przemysł. W działaniach tych Komisja kieruje się ambicją kompleksowego rozwiązywania problemów zgłaszanych przez partnerów społecznych i decydentów.

1) *The Industry 4.0 transition quantified* Roland Berger 2016
https://www.rolandberger.com/en/Publications/pub_the_industrie_4_0_transition_quantified.html

	WYZWANIA	DZIAŁANIA	PRZYKŁADY
	DOSTĘP DO FINANSOWANIA	PLAN INWESTYCJI UNIA RYNKÓW KAPITAŁOWYCH	30 mld euro przeznaczone na projekty z Funduszu Inwestycyjnego przyniosło dodatkowe inwestycje na kwotę 168 mld euro – 16 mld euro zainwestowanych w 9 000 projektów w zakresie badań i innowacji („Horyzont 2020”) – 200 inicjatyw na rzecz uproszczenia stanowienia prawa i poprawy klimatu inwestycyjnego; 33 działania na rzecz zintegrowanego rynku kapitałowego do 2019 r.;
	OSZCZĘDNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI	UNIA ENERGETYCZNA GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM	Jasne cele w zakresie energii na rok 2030: zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 40% i udział energii ze źródeł odnawialnych w rynku energii na poziomie 27%; poprawa efektywności energetycznej o 30%; Przepisy mające na celu lepsze zapobieganie powstawaniu odpadów i ich ponowne wykorzystanie mogłyby przynieść oszczędności na poziomie 8% rocznych obrotów handlowych w przemyśle;
	DOSTĘP DO CYFRYZACJI	JEDNOLITY RYNEK CYFROWY	Europejska platforma łącząca krajowe inicjatywy dotyczące cyfryzacji; Zobowiązanie do zainwestowania 500 milionów euro w centra innowacji cyfrowych do roku 2020 i ułatwienia swobodnego przepływu danych;
	DOSTĘP DO GLOBALNYCH ŁAŃCUCHÓW WARTOŚCI	STRATEGIA JEDNOLITEGO RYNKU, POLITYKA HANDLOWA	Pakiet usług: europejska e-karta usług ułatwia usługodawcom rozszerzenie działalności na inne państwa członkowskie; Wytyczne dotyczące stosowania istniejących przepisów w odniesieniu do gospodarki dzielonej się;
	ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI	PROGRAM NA RZECZ UMIEJĘTNOŚCI	partnerstwa sektorowe na rzecz lepszych umiejętności, wsparte kwotą 30 milionów euro w sześciu sektorach: motoryzacyjnym, technologii morskiej, kosmicznym, obronnym, wlotkienniczym i turystycznym.
	SPRZYJAJĄCE PRZEPISY	PROGRAM LEPSZEGO STANOWIENIA PRAWA	Inicjatywy regulacyjne mające ułatwić przedsiębiorstwom restrukturyzację i rozwój.

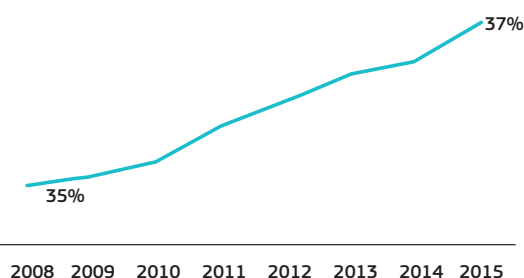
ROZDZIAŁ 1

ZMIENIAJĄCY SIĘ CHARAKTER PRZEMYSŁU

ZMIENIAJĄCY SIĘ CHARAKTER PRZEMYSŁU

Przemysł stanowi istotną gałąź naszej gospodarki²: generuje 24% PKB i zapewnia pracę 50 milionom osób, czyli jedno na pięć miejsc pracy w UE. Chociaż w ciągu ostatnich dziesięciu lat ubyło wiele miejsc pracy, zatrudnienie w sektorze produktów wysoko i średnio zaawansowanych technologii rośnie.

Zatrudnienie w sektorze produktów wysoko i średnio zaawansowanych technologii w UE-28 (% produkcji ogółem)

Źródło: Eurostat

Europa jest światowym liderem w wielu sektorach będących źródłem wysokiej jakości miejsc pracy, do których należą branża motoryzacyjna, aeronautyczna, inżynieryjna, chemiczna i farmaceutyczna. Mocne strony europejskich technologii w tych branżach oznaczają dobre perspektywy na przyszłość.

Atuty, jakie posiada Europa, są jednak narażone na ryzyko wynikające z konieczności inwestycji i zdobycia przewagi konkurencyjnej w obszarze tzw. kluczowych technologii wspomagających (KTW), do których należą: zaawansowana produkcja,

nanotechnologia, biotechnologia, mikro- i makro-elektronika, fotonika i zaawansowane materiały.

Nowe technologie tworzą nowe rynki. Dotyczy to zwłaszcza zintegrowanego rozwoju technologii cyfrowych i zaawansowanej produkcji. Te trendy definiują naszą obecną rewolucję przemysłową – szybkie, kompleksowe zmiany technologiczne przekształcają naszą gospodarkę.

Rewolucja ta stanowi wyzwanie, ale należy w niej również upatrywać szans. Na przykład, choć z jednej strony przystosowanie się do reguł bardziej energooszczędnej gospodarki może być trudne, to z drugiej – specjalistyczna działalność związana z modernizacją energetyczną budynków odpowiada obecnie za dwie trzecie całości zatrudnienia w sektorze budowlanym, głównie w małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP). To oznacza, że wyzwaniom tym można pomyślnie sprostać.

NOWE TECHNOLOGIE, NOWE RYNKI I MODELE BIZNESOWE

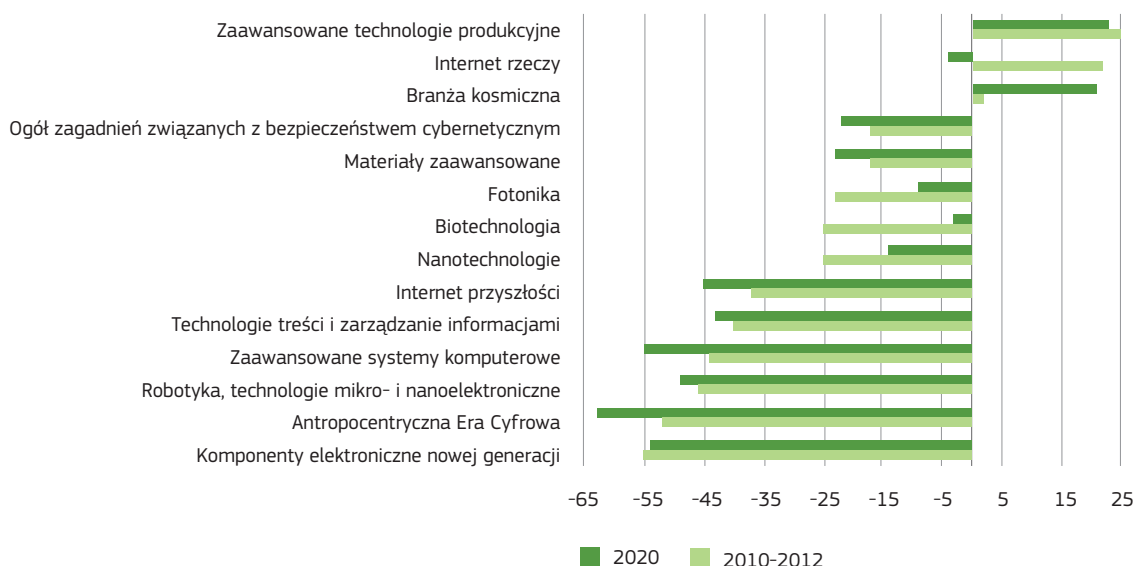
Fabryki jutra będą stosowały procesy wysoce efektywne pod względem energetycznym i materiałowym, używały materiałów odnawialnych i poddanych recyklingowi i wdrażały coraz bardziej zrównoważone modele biznesowe.

Zrównoważone modele biznesowe łączą w sobie różne elementy łańcucha wartości, włączając klientów, w celu zoptymalizowania procesu użycia materiałów oraz zamiany odpadów, ciepła lub innych produktów ubocznych w użyteczną energię.

Internet zmienił już nasze codzienne życie, a obecnie zmienia metody produkcji i schematy konsumpcji. Klient staje się coraz bardziej integralnym ogniwem łańcucha dostaw, produkty stają się coraz bardziej zindywidualizowane w odpowiedzi na potrzeby klientów, a branże stosują platformy umożliwiające kompleksowe zintegrowanie technologii cyfrowych z metodami pracy. Ostatecznie przekłada się to na

2) Przemysł oznacza produkcję zdefiniowaną w sekcji C i dziale 10-33 NACE, a także szerzej rozumianą działalność, w tym górnictwo, budownictwo i wytwarzanie energii.

Zgłoszenia patentowe w UE w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających (ujawnione i oczekiwane korzyści technologiczne)

Źródło: Baza danych Patstat; badanie zlecone przez Komisję Europejską, przeprowadzone przez Fraunhofer ISI, 2016 r.

budowanie bezpośrednich relacji z klientami końcowymi, którzy są siłą napędową popytu.

Łańcuchy wartości nabierają coraz bardziej globalnego charakteru, co daje ogromne szanse przedsiębiorstwom z wszystkich kategorii wielkości. Warunkiem wykorzystania tych szans jest gotowość przedsiębiorstw do współtworzenia łańcucha dostaw z międzynarodowymi partnerami. Kluczem otwierającym te drzwi jest dla przedsiębiorstw, zwłaszcza małych, technologia cyfrowa.

W tej nowej, zinternetyzowanej, cyfrowej rzeczywistości konsumenci i klienci coraz częściej domagają się kompletnego pakietu produktów i usług. Podział na rynek produktów i rynek usług należy już do przeszłości. Coraz częściej tworzenie wartości i innowacyjność są ze sobą nierozzerwalnie związane. Usługi świadczone na rzecz przedsiębiorstw mają często decydujące znaczenie dla zapewnienia

atrakcyjności produktów dla konsumentów i generują większość wartości dodanej w zakresie rozwoju i zatrudnienia.

DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI NA PRZYSZŁOŚĆ

Jedną z najpoważniejszych konsekwencji nowej rewolucji przemysłowej jest pytanie o to, jakie miejsca pracy będą zajmować ludzie w przyszłości oraz jakie umiejętności będą musieli nabywać. Transformacja w tym zakresie rodzi wśród obywateli niepewność i niepokój co do ich przyszłości.

Europejczycy powinni nie tylko wiedzieć, jakie umiejętności muszą opanować, żeby pracować w danym sektorze – ale również – gdzie mogą faktycznie nabyć te umiejętności. Oznacza to, że przedsiębiorstwa muszą aktywnie wspierać swoich

obecnych pracowników, umożliwiając im przekwalifikowanie się, a także rozważyć możliwość zawierania międzysektorowych partnerstw na rzecz doskonalenia umiejętności w celu wykorzystania tych samych modeli współpracy, które leżą u podstaw wielu obecnych zmian metod prowadzenia działalności napędzanych technologią.

Ta globalna transformacja przemysłowa urzeczywistnia się na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym oraz europejskim i panuje powszechna zgoda co do tego, że Europa powinna podążać za tą zmianą, zapewniając przy tym, by była ona korzystna dla wszystkich.

W ciągu ostatnich dwóch lat Unia Europejska poczyniła znaczne postępy we wdrażaniu działań o kluczowym znaczeniu dla wzmocnienia europejskiej bazy przemysłowej. Działania te przedstawiono w następnym rozdziale.

ROZDZIAŁ 2

DZIAŁANIA UE W ODPOWIEDZI NA GŁÓWNE WYZWANIA WOBEC JAKICH STOI PRZEMYSŁ

DZIAŁANIA UE W ODPOWIEDZI NA GŁÓWNE WYZWANIA WOBEC JAKICH STOI PRZEMYSŁ

Aby być innowacyjnym, konkurencyjnym i mieć mocną pozycję umożliwiającą sprostanie wyzwaniom społecznym, europejski przemysł potrzebuje odpowiednich warunków ramowych.

Podkreślają to główni zainteresowani, dlatego od początku swojej kadencji Komisja przyjmuje inicjatywy, które mają niezmiennie istotne znaczenie dla sprostania obecnym wyzwaniom w europejskim przemyśle.

Wiele można uczynić na poziomie UE, ale Komisja współpracuje również z państwami członkowskimi w celu ułatwienia im zasadniczych reform w takich obszarach jak rynek pracy i poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

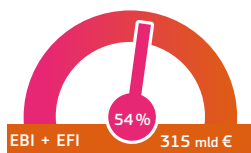
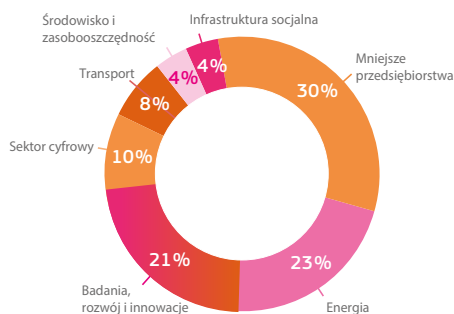
W niniejszym opracowaniu zdecydowaliśmy się opisać wybrane kluczowe inicjatywy polityczne pobudzające zmianę w obszarach, w których Europa może odegrać rzeczywistą rolę.

PLAN INWESTYCYJNY DLA EUROPY

Już kilka tygodni po rozpoczęciu swojego mandatu obecna Komisja przyjęła ramy szeroko zakrojonego planu inwestycyjnego mającego odwrócić tendencję spadkową w inwestycjach, która nastąpiła po kryzysie finansowym w 2008 roku, i skierować Europę na ścieżkę ożywienia gospodarczego. Dzięki swoim trzem filarom Plan Inwestycyjny dla Europy okazał się być użytecznym narzędziem stymulowania trwałej odbudowy inwestycji w Europie. Plan przynosi konkretne wyniki i pomaga Europie wyjść z kryzysu.

Pierwszym filarem planu inwestycyjnego jest Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych (EFIS), który funkcjonuje od lipca 2015 r. Na koniec stycznia 2017 r. Grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego zatwierdziła 420 transakcji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych (EFIS) na łączną kwotę inwestycji w wysokości 168,8 mld euro (54% łącznej docelowej wartości w wysokości 315 mld euro przyjętej na połowę 2018 r.). Transakcje te obejmują wszystkie 28 państw członkowskich i oczekuje się, że skorzysta z nich ponad 388 000 MŚP i spółek o średniej kapitalizacji.

INWESTYCJE EFIS WEDŁUG SEKTORA

W tym
21,9 mld €
podpisano

ZATWIERDZONE FINANSOWANIE EFIS *	CAŁKOWITA WARTOŚĆ INWESTYCJI ZWIĄZANYCH Z ZATWIERDZENIAMI EFIS
31,5 mld €	168,8 mld €

* Zatwierdzone przez EBI: 19,8 mld €
zatwierdzone przez EFI: 7,7 mld €

Źródło: EBI

PROGRAM INWESTYCJI I INNOWACJI PRZEMYSŁOWYCH DLA FIRMY DAHER

Daher jest francuskim producentem sprzętu, który opracowuje zintegrowane systemy przemysłowe dla sektora aeronautyki i zaawansowanych technologii. Firma generuje obroty przekraczające 1 mld euro i zatrudnia ponad 8 000 osób na całym świecie.

W październiku 2016 r. Daher otrzymał pożyczkę w wysokości 60 milionów euro na modernizację swoich zakładów przemysłowych we Francji oraz udoskonalenie i zautomatyzowanie swoich procesów przemysłowych. Inwestycja ta jest w pełni zgodna z koncepcją Industry 4.0. Wzmocni ona konkurencyjność przedsiębiorstwa, które przeprowadza obecnie procesy cyfryzacji swoich francuskich zakładów przemysłowych, a także wspiera rozwój bazy klientów.

Całkowita kwota nakładów inwestycyjnych na ten projekt wyniesie 120 milionów euro.

We wrześniu 2016 r. Komisja przedłożyła wniosek ustawodawczy dotyczący przedłużenia funkcjonowania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych poza przewidziany okres trzech lat. Fundusz będzie nadal mobilizował sektor prywatny do inwestycji, ze szczególnym naciskiem na wypełnianie luk rynkowych i realizację transgranicznych projektów infrastrukturalnych.

Drugi filar planu inwestycyjnego obejmuje Europejskie Centrum Doradztwa Inwestycyjnego (EIAH)³ oraz Europejski Portal Projektów Inwestycyjnych (EIPP). Ich celem jest pomoc w utworzeniu serii stabilnych projektów mogących uzyskać finansowanie od banków i przyciągnięcie inwestorów z całego świata.

Oprócz planu inwestycyjnego UE finansuje działania wspierające przemysł poprzez:

- ▶ „Horyzont 2020”, w ramach którego zainwestowano 16 miliardów euro w ponad 9000 projektów, udzielając wsparcia m.in. na rzecz budowania wiodącej pozycji w przemyśle oraz Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii.
- ▶ Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne (EFSI), o budżecie w wysokości 454 miliardów euro na lata 2014–2020, bezpośrednio przyczyniają się do tworzenia miejsc pracy i wzrostu. Wkład ten obejmuje ponad 120 mld euro, które zostaną wydane w ramach strategicznych inwestycji na badania i innowacje oraz na wspieranie małych przedsiębiorstw i technologii cyfrowych. Bezpośrednie wsparcie ze środków EFSI uzyskują 2 miliony przedsiębiorstw z całej Europy, co ma im umożliwić poprawę ich konkurencyjności oraz pomóc w opracowywaniu innowacyjnych produktów i tworzeniu nowych miejsc pracy.

UNIA RYNKÓW KAPITAŁOWYCH

Unia rynków kapitałowych (CMU) ma tymczasem na celu stworzenie w Europie otoczenia przyjaznego dla inwestorów poprzez budowanie bardziej ożywionych i lepiej zintegrowanych rynków kapitałowych.

Silne rynki kapitałowe są kluczem do zapewnienia trwałego wysokiego poziomu długofalowych inwestycji. Zapewniają przedsiębiorstwom nowe źródła finansowania, poszerzają możliwości oszczędzania

3) <http://www.eib.org/infocentre/videotheque/introducing-the-european-investment-advisory-hub.htm>

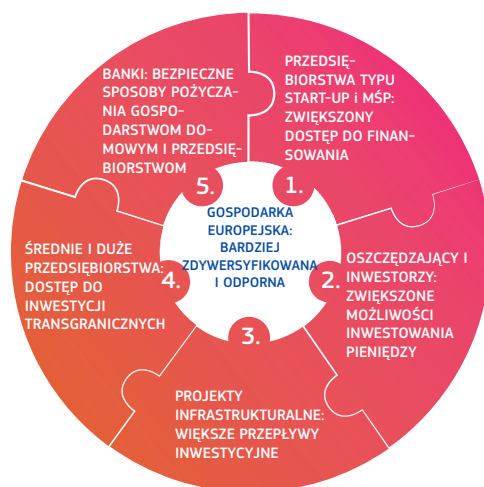
i inwestowania oraz pozwalają kierować finanse do szeroko rozumianej gospodarki. Unia rynków kapitałowych wzmocni odporność rynków kapitałowych i zapewni im większą konkurencyjność.

Od czasu opublikowania planu działań w tym zakresie we wrześniu 2015 r.⁴ poczyniono szybkie postępy w realizacji działań na rzecz budowy CMU. Komisja przyjęła ponad połowę przewidzianych działań, a kilka kolejnych jest przedmiotem bieżących prac.

Dzięki dobrej współpracy z Radą i Parlamentem Europejskim poczyniono również postępy w zakresie pierwszego pakietu wniosków ustawodawczych:

- ▶ Od 2016 r. zakłady ubezpieczeń korzystają z dodatkowych ułatwień inwestowania w aktywa związane z infrastrukturą, co daje im lepsze możliwości wykorzystania istotnych zasobów prywatnego kapitału i zwiększenia inwestycji w odpowiednią infrastrukturę.
- ▶ Pod koniec 2016 r. osiągnięto polityczne porozumienie w sprawie aktualizacji przepisów dotyczących prospektu emisyjnego spółek, które pozyskują kapitał na rynkach publicznych. Dzięki temu poprawi się dostęp przemysłu do finansowania dostępnego na rynkach akcji.
- ▶ Poczyniono postępy w zakresie przeglądu przepisów dotyczących kapitału wysokiego ryzyka – głównego źródła finansowania unijnych przedsiębiorstw typu start-up.
- ▶ Wkrótce uzgodnione mogą zostać również nowe przepisy dotyczące prostej, przejrzystej i ujednoliconej sekurytyzacji. Zapewnią one ulepszone ramy umożliwiające zrównoważony rozwój instrumentów sekurytyzacji, dając instytucjom finansowym możliwość udzielania przedsiębiorstwom dodatkowych kredytów.
- ▶ EU zainwestuje do 400 milionów euro w jeden lub kilka niezależnie zarządzanych funduszy kapitału wysokiego ryzyka, które mają zostać utworzone w 2017 r. Ponieważ inwestycja UE podlega gór-

KTO CZERPIE KORZYŚCI Z UNII RYNKÓW KAPITAŁOWYCH?

nemu pułapowi 25%, oznacza to dodatkowe inwestycje w innowacyjne firmy rzędu 1,6 mld euro.

UNIA ENERGETYCZNA

UE jest największym na świecie importerem energii. 53% całości zużywanej energii pochodzi z importu, którego roczny koszt sięga ok. 400 miliardów euro. Wiele państw członkowskich UE jest w znacznym stopniu uzależnionych od ograniczonej liczby dostawców – zwłaszcza gazu ziemnego, co sprawia, że ich przemysł i obywatele są narażeni na zakłócenia w dostawach energii.

Ponadto starzejąca się infrastruktura energetyczna Europy, jej słabo zintegrowane – szczególnie na poziomie transgranicznym – rynki energii oraz brak koordynacji krajowych polityk energetycznych oznaczają, że nie wszyscy konsumenci i przedsiębiorstwa z UE mogą korzystać z wystarczającego wyboru lub konkurencyjnych cen energii.

Zbudowanie lepszych połączeń energetycznych między państwami członkowskimi, modernizacja infrastruktury i urzeczywistnienie koncepcji wewnętrznego rynku energii ułatwią dostęp do rynków energii ponad granicami krajowymi i zapewnią bardziej przystępne ceny energii.

4) COM(2015) 468.

W poddanym niedawno przeglądowi rozporządzeniu w sprawie wewnętrznego rynku energii zaproponowano priorytetowe traktowanie:

- ▶ instalacji korzystających z odnawialnych źródeł energii;
- ▶ wysokosprawnej kogeneracji w małych elektrowniach;
- ▶ projektów demonstracyjnych dotyczących innowacyjnych technologii.

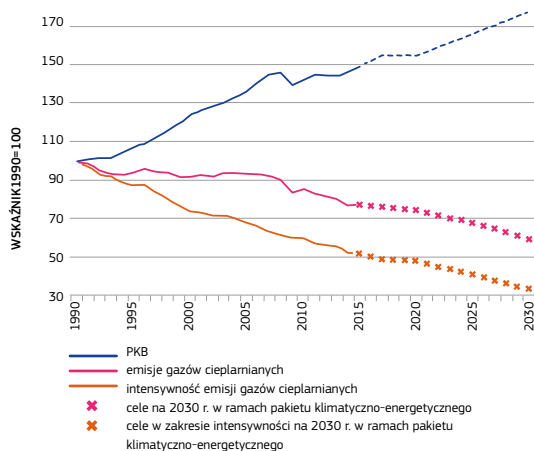
Strategia ramowa na rzecz unii energetycznej ma zapewnić Europie i jej obywatelom przystępne cenowo, bezpieczne i zrównoważone dostawy energii.

Strategia obejmuje pięć obszarów:

- ▶ bezpieczeństwo energetyczne;
- ▶ rynek wewnętrzny;
- ▶ efektywność energetyczną;
- ▶ dekarbonizację;
- ▶ badania, innowacje i konkurencyjność.

Strategia wspiera ponadto przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną. Pomoże ona unijnym firmom, które chcą przeprowadzić mającej obecnie miejsce transformacji, i przyczyni się do uniezależnienia wzrostu od emisji gazów cieplarnianych.

Zużycie energii pierwotnej a PKB w UE-28

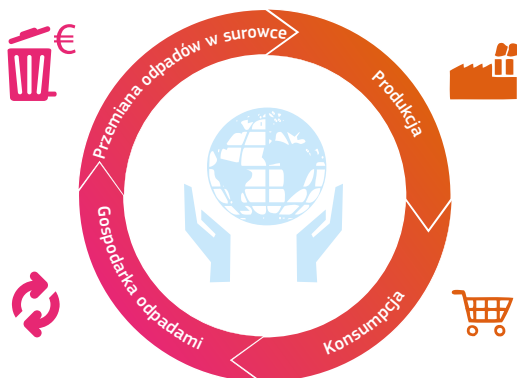
Źródło: Eurostat

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

Przechodzenie do gospodarki o obiegu zamkniętym opłaca się przedsiębiorstwom. Pozwala firmom osiągać znaczne korzyści gospodarcze i zwiększać swoją konkurencyjność. Przedsiębiorstwa oszczędzają energię, a ogół społeczeństwa korzysta z poprawy stanu środowiska. Powstają lokalne miejsca pracy, co sprzyja integracji społecznej.

Aby pobudzić proces przechodzenia Europy na gospodarkę o obiegu zamkniętym, Komisja przyjęła plan działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym⁵. Plan obejmuje działania regulacyjne i poza regulacyjne obejmujące cały cykl produkcyjny – od produkcji i konsumpcji po gospodarkę odpadami oraz rynek surowców wtórnych.

Rozwój rynków technologii umożliwiających efektywne korzystanie z zasobów w Europie ułatwi europejskiemu przemysłowi konkurowanie w skali ogólnoświatowej, pobudzi trwały wzrost gospodarczy i przy-

5) COM(2015) 614.

czyni się do tworzenia nowych miejsc pracy. Zapewni również oszczędności netto kosztów surowców.

W ramach planu działania Komisja przyjęła wniosek dotyczący zmiany rozporządzenia o nawozach i nowe ustawodawstwo dotyczące odpadów oraz zaktualizowała wytyczne w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w celu rozwiązania problemu niezgodnych z prawdą twierdzeń o ekologiczności produktów. Komisja pracuje również nad zapewnieniem konsumentom dostępności jak najlepszych informacji dotyczących możliwości recyklingu i trwałości produktów, a także wpływu, jakie ich wybory mają na środowisko.

Jak wynika z pierwszego sprawozdania z realizacji ze stycznia 2017 r.⁶, pakiet na rzecz gospodarki o

obiegu zamkniętym zapewnił w UE istotny impuls do przechodzenia do gospodarki o obiegu zamkniętym.

Gospodarka o obiegu zamkniętym – sytuacja korzystna dla wszystkich:

- ▶ instalacje korzystające z odnawialnych źródeł energii;
- ▶ oszczędności unijnych przedsiębiorstw na poziomie 600 mld euro, co stanowi 8% ich rocznych obrotów;
- ▶ utworzenie 580 000 miejsc pracy;
- ▶ Zmniejszenie emisji dwutlenku węgla w UE o 450 milionów ton do 2030 r.

CYFRYZACJA

JEDNOLITY RYNEK CYFROWY

Technologie cyfrowe, a zatem cyfrowe łańcuchy wartości, nowe modele biznesowe i rosnąca sprzedaż online przeobrażają świat biznesu. W dzisiejszej gospodarce cyfrowej inwestycje w technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT) są głównym czynnikiem wpływającym na wzrost

wydajności. Istniejące bariery regulacyjne i brak wsparcia dla przedsiębiorstw ograniczają jednak możliwości przemysłu w zakresie wykorzystania tej dźwigni wzrostu.

Strategia jednolitego rynku cyfrowego ma na celu stworzenie jednolitego obszaru, w którym ludzie i przedsiębiorstwa będą mogli prowadzić transakcje handlowe online, wprowadzać innowacje i współpracować ze sobą w sposób zgodny z prawem, bezpieczny, chroniony i bez ponoszenia wysokich kosztów.

Strategia stwarza korzystne warunki do powstawania nowych start-upów i pozwala istniejącym firmom rozwijać się i czerpać zyski na rynku obejmującym ponad 500 milionów osób.

Inicjatywa cyfryzacji europejskiego przemysłu⁷, przyjęta w kwietniu 2016 r. w ramach strategii jednolitego rynku cyfrowego, wprowadziła ramy koordynacji zwane Europejską Platformą Krajowych Inicjatyw na rzecz Cyfryzacji. Ramy stanowią platformę wymiany doświadczeń między uczestnikami 13 inicjatyw krajowych, inicjowania wspólnych inwestycji, badania wspólnych podejść do rozwiązywania

6) http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/implementation_report.pdf

7) COM(2016) 180.

problemów regulacyjnych związanych z powstającą gospodarką danych i dzielenia się metodami przekwalifikowywania siły roboczej. Aby zainaugurować tę inicjatywę ramową, Komisja zorganizowała w Brukseli we wrześniu 2016 r. obrady okrągłego stołu poświęcone cyfryzacji europejskiego przemysłu, w których udział wzięli przedstawiciele wysokiego szczebla reprezentujący rządy i przemysł.

W ramach swojej ogólnej strategii Komisja wspiera powstawanie centrów innowacji cyfrowych, w szczególności poprzez program finansowania badań i innowacji „Horyzont 2020”, aby zapewnić unijnym przedsiębiorstwom lepsze i bardziej skoordynowane usługi.

Centra są działającymi w wyznaczonych regionach punktami kompleksowej obsługi przedsiębiorstw udzielającymi firmom pomocy w cyfryzacji ich działalności. Ponadto poprzez wspólne inwestycje UE, państw członkowskich i przemysłu w ramach kilku partnerstw publiczno-prywatnych UE realizowany jest cel zgromadzenia 50 mld euro w postaci inwestycji prywatnych i publicznych w celu zapewnienia unijnemu przemysłowi wiodącej pozycji w ramach kluczowych łańcuchów wartości przemysłowej⁸.

Jak wynika z badań, tylko jedno na pięć europejskich przedsiębiorstw jest w zaawansowanym stopniu scyfryzowane. Aby zmienić ten stan rzeczy, w grudniu 2016 r. Komisja zainaugurowała WATIFY. WATIFY to ogólnoeuropejska kampania uświadamiająca, mająca na celu pobudzenie transformacji technologicznej europejskich MŚP oraz wspieranie regionów i miast w ich wysiłkach na rzecz cyfryzacji.

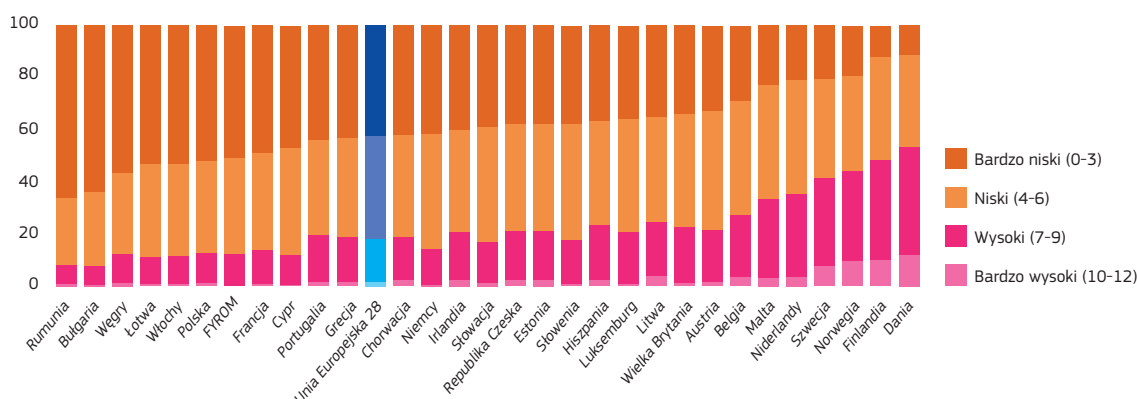
Wreszcie w ramach pakietu e-commerce⁹, przyjętego w maju 2016 r., realizowane są działania, które pozwolą konsumentom i przedsiębiorstwom łatwiej i bezpieczniej kupować i sprzedawać produkty oraz usługi online w całej UE.

DOSTĘP DO GLOBALNYCH ŁAŃCUCHÓW WARTOŚCI

STRATEGIA NA RZECZ JEDNOLITEGO RYNKU

Jednolity rynek jest jednym z największych osiągnięć Europy i jej największym atutem w czasach postępującej globalizacji. Swobodny przepływ ludzi, towarów

Wyniki przedsiębiorstw pod względem poziomu intensywności cyfryzacji (2016)

Źródło: Komisja Europejska, tabela wyników dotycząca cyfryzacji

8) <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/area/partnerships-industry-and-member-states>

9) COM(2016) 320.

i kapitału otwiera nowe możliwości dla obywateli, pracowników, przedsiębiorstw i konsumentów, tworząc miejsca pracy i wzrost w Europie.

Nie zawsze jednak szanse te się materializują, ponieważ przepisy dotyczące jednolitego rynku nie są znane lub stosowane albo zagrażają im nieuzasadnione bariery, zwłaszcza w sektorze usług. Komisja przyjęła szereg inicjatyw w tym obszarze, aby usprawnić funkcjonowanie jednolitego rynku z korzyścią dla wszystkich obywateli.

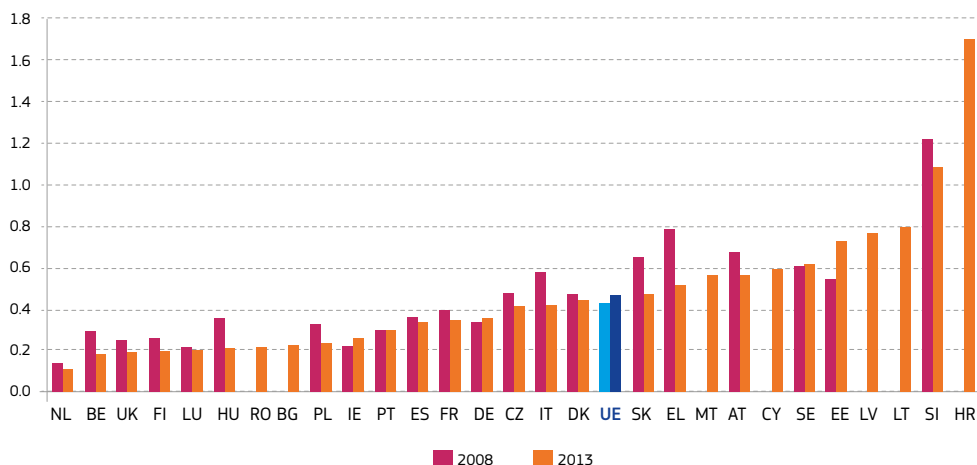
W październiku 2015 r. Komisja przedstawiła swoją strategię na rzecz jednolitego rynku zatytułowaną „Usprawnianie jednolitego rynku: więcej możliwości dla obywateli i przedsiębiorstw”¹⁰. Celem strategii jest zbudowanie pogłębionego i sprawiedliwszego jednolitego rynku, który będzie przynosił korzyści zarówno konsumentom, jak i przedsiębiorstwom. Strategia skupia się na praktycznych działaniach mających zapewnić MŚP i przedsiębiorstwom typu start-up lepsze możliwości wzrostu poprzez

promowanie innowacji, uwalnianie potencjału inwestycyjnego i zwiększanie praw konsumentów. Wszystkie działania zaproponowane w strategii zostaną wcielone w życie przed końcem 2017 r.

Pakiet normalizacyjny¹¹, przyjęty w czerwcu 2016 r., zapewnia ramy wspólnej inicjatywy dotyczącej normalizacji. Inicjatywa skupia europejskie i krajowe organizacje normalizacyjne, MŚP, zrzeszenia konsumentów, związki zawodowe, organizacje zajmujące się ochroną środowiska, państwa członkowskie i Komisję. Jej celem jest unowocześnienie, priorytetowe traktowanie i przyspieszenie wdrażania norm, które ułatwią europejskiemu przemysłowi prowadzenie handlu wewnątrz Unii i na całym świecie.

Lepsze ramy rozwoju i prowadzenia działalności w całej Europie stwarza start-upom inicjatywa na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up¹². Ułatwia ona przedsiębiorcom dostęp do kapitału wysokiego ryzyka poprzez ogólnoeuropejskie fundusze funduszy kapitału

Bariery handlowe i inwestycyjne

Źródło: OECD (indeks zagregowany od 0 (brak barier) do 6)

10) COM(2015) 550.

11) COM(2016) 358.

12) COM(2016) 733.

wysokiego ryzyka i zapewnia firmom drugą szansę, ponieważ zawiera nowy wniosek ustawodawczy dotyczący prawa upadłościowego. Ponadto inicjatywa przewiduje uproszczenie zgłoszeń podatkowych, ponieważ obejmuje przygotowany niedawno wniosek dotyczący wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB), w którym zaproponowano wspieranie małych i innowacyjnych przedsiębiorstw chcących rozwijać swoją działalność międzynarodową.

Od początku 2017 r. pakiet usług powinien nadać nowy impuls do rozwoju wewnętrznego rynku świadczenia usług. Klienci przemysłowi są głównym źródłem przychodów dla kilku sektorów usług. Zacieśniające się związki między przemysłem a usługami świadczą o tendencji, która polega na zacieraniu się granic między tymi dwoma obszarami.

Aby umożliwić dalszą integrację rynków usług, w pakiecie usług zaproponowano praktyczne narzędzia: po pierwsze europejską e-kartę usług, która ułatwia usługodawcom, np. firmom inżynierskim lub informatycznym, dopełnianie formalności administracyjnych niezbędnych do rozszerzenia działalności gospodarczej na inne państwa członkowskie.

Po drugie pakiet ma w zamierzeniu wzmocnić egzekwowanie i stosowanie obowiązujących przepisów UE – podobnie jak to ma miejsce w przypadku towarów, w odniesieniu do których państwa członkowskie powinny zgłaszać projekty aktów prawnych do kontroli na szczeblu europejskim. Jeżeli chodzi o usługi świadczone w ramach wolnych zawodów, wprowadzając nowe przepisy, państwa członkowskie powinny bardziej wnikliwie oceniać ich proporcjonalność.

W odpowiedzi na pojawianie się w Europie nowych, zakłócających konkurencję modeli prowadzenia działalności Komisja wydała wytyczne w sprawie stosowania dotychczas obowiązujących przepisów w odniesieniu do gospodarki dzielenia się. Wytyczne te zostały dobrze przyjęte przez państwa członkowskie i powinny ułatwić osiągnięcie odpowiedniej równowagi między zagwarantowaniem właściwej ochrony socjalnej a zapewnieniem konsumentom i przedsiębiorcom z całej Europy lepszego dostępu do towarów i usług sprzedawanych w Internecie.

Jeżeli chodzi o prawa własności intelektualnej, Komisja zrealizuje końcowe etapy prac nad wprowadzeniem jednolitego patentu i doprecyzuje zasady jego funkcjonowania w kontekście patentów krajowych i krajowych dodatkowych certyfikatów ochrony. Jak zapowiedziano w strategii jednolitego rynku cyfrowego, Komisja zweryfikuje egzekwowanie unijnych przepisów dotyczących własności intelektualnej zgodnie z zasadą podążania za pieniędzmi (*follow the money*), tak by pozbawić dochodów tych, którzy dopuszczają się naruszeń na skalę komercyjną.

POLITYKA HANDLOWA I INTERNACJONALIZACJA EUROPEJSKICH PRZEDSIĘBIORSTW

W czasie recesji, kiedy osłabł popyt krajowy w UE, handel międzynarodowy zamortyzował cios, kierując do Europy popyt z gospodarek rozwijających się. Od początku stulecia eksport europejskich towarów wzrósł niemal trzykrotnie. Udział UE w całkowitym światowym eksporcie towarów pozostaje na stabilnym poziomie powyżej 15%, podczas gdy udział Chin wzrósł z 5% do ponad 15%, a udział USA spadł do 11%.

Nasze relacje handlowe zapewniają europejskiemu przemysłowi łatwiejszy i tańszy dostęp do surowców i innych czynników produkcji. Co najważniejsze, wzrasta znaczenie sprzedaży towarów i usług innym regionom świata jako źródła zatrudnienia Europejczyków. Eksport poza UE przekłada się obecnie na ponad 30 milionów miejsc pracy – o dwie trzecie więcej niż 15 lat temu.

Oznacza to, że Europa zawdzięcza eksportowi niemal jedną siódmą swoich miejsc pracy. Są to miejsca pracy wymagające wysokich umiejętności, ale i opłacane powyżej średniej. Znajdują się we wszystkich państwach członkowskich UE i są powiązane tak bezpośrednio, jak i pośrednio z eksportem poza UE.

Z niemieckim eksportem poza UE związanych jest 200 000 miejsc pracy w Polsce, 140 000 we Włoszech i 130 000 w Wielkiej Brytanii. Dzięki francuskiemu eksportowi poza UE istnieje 150 000 miejsc pracy w Niemczech, 50 000 w Hiszpanii i 30 000 w Belgii. W rezultacie korzyści płynące z handlu mają znacznie szerszy zasięg oddziaływania niż się powszechnie uważa.

W ramach swojej strategii zatytułowanej „Handel z korzyścią dla wszystkich”¹³ Komisja pracuje obecnie nad wzmocnieniem partnerstwa na rzecz dostępu do rynku w celu zapewnienia skuteczniejszej realizacji unijnych umów o wolnym handlu. Cel ten będzie realizowany przy zwiększonym zaangażowaniu państw członkowskich EU, Parlamentu Europejskiego, przedsiębiorstw i innych zainteresowanych stron.

Wiara w wolny handel nie powinna oznaczać tolerowania nieuczciwych praktyk, takich jak dopłaty czy dumping. Komisja korzysta ze wszystkich dostępnych jej instrumentów polityki handlowej w celu zapewnienia unijnym przedsiębiorstwom równych szans na rynkach światowych i usunięcia barier handlowych. Należą do nich nowe podejście do przeciwdziałania dumpingowi i wzmocnione instrumenty ochrony handlu, z których Komisja w pełni korzysta w przypadku, gdy europejski przemysł staje wobec nieuczciwej konkurencji ze strony państw trzecich – zob. przykład z sektora stali (rozdział 3).

ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI

Należy unowocześnić metody kształcenia i szkolenia, tak by zapewnić Europejczykom umiejętności niezbędne im do pracy na stanowiskach przyszłości. Ważne, by pracownicy byli w stanie nadążyć za coraz szybszymi zmianami technologicznymi dzięki nieustannemu podnoszeniu swoich kwalifikacji.

W „Nowym europejskim programie na rzecz umiejętności”¹⁴, przyjętym przez Komisję w czerwcu 2016 r., zaapelowano do państw członkowskich i zainteresowanych stron o poprawę jakości i adekwatności umiejętności na rynku pracy. Program obejmuje plan działania na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności¹⁵, którego celem

13) http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf

14) COM(2016) 381.

15) http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/new-sroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8848

jest zmobilizowanie najważniejszych podmiotów i koordynowanie ich działań, stymulowanie prywatnych inwestycji i promowanie strategicznego wykorzystania odpowiednich unijnych i krajowych programów finansowania.

W 2017 r. utworzonych zostanie na szczęblu UE kilka sektorowych partnerstw na rzecz umiejętności, o całkowitym budżecie 28 milionów euro, które będą następnie wdrażane na poziomie krajowym lub regionalnym.

Konkurencyjność europejskiego przemysłu zależy w coraz większym stopniu od wiedzy, umiejętności i kreatywności jego pracowników i obywateli. Liczna i zróżnicowana pula talentów w połączeniu z brakami i niedopasowaniem umiejętności negatywnie wpływają na innowacyjność, wzrost i zatrudnienie. Coraz częściej ludzie będą musieli poruszać się w pracy z łatwością i pewnością siebie w różnorodnej i złożonej tematyce.

Początkowo Program będzie realizowany na zasadzie pilotażu w sześciu sektorach: motoryzacyjnym, technologii morskiej, kosmicznym, obronnym, włókienniczym i turystycznym. Dalsze sektory (budownictwo, sektor stalowy, papierniczy, druku przestrzennego, zielonych technologii i

BRANŻA MOTORYZACYJNA

W branży motoryzacyjnej odczuwalne jest rosnące zapotrzebowanie na pracowników, w związku z którym co najmniej przez następne osiem lat niezbędne będzie obsadzanie corocznie ok. 100 000 dodatkowych miejsc pracy. Wynika to głównie ze starzenia się siły roboczej i przewidywanego wzrostu produkcji w sektorze. Przy czym oczekuje się, że znaczna liczba miejsc pracy przy liniach produkcyjnych zniknie, częściowo z powodu wprowadzenia nowych technologii produkcji i „czystych” pojazdów. Dlatego miejsca pracy przyszłości będą wymagały kwalifikacji zarówno na wysokim, jak i średnim poziomie.

energii odnawialnej) zostaną ocenione na drugim etapie, który rozpocznie się w październiku 2017 r. Ponadto powołana do życia Koalicja na rzecz umiejętności cyfrowych i zatrudnienia¹⁶ przyczyni

¹⁶) <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/get-involved-digital-coalition>

się do utworzenia licznej puli talentów cyfrowych oraz zapewni wyposażenie siły roboczej w odpowiednie umiejętności cyfrowe.

Państwa członkowskie wezwano do opracowania do połowy 2017 r. krajowych strategii na rzecz umiejętności cyfrowych, aby wykorzystać rezultaty wielkiej koalicji na rzecz miejsc pracy w sektorze cyfrowym. Powstała ona w ramach tej samej inicjatywy co Koalicja na rzecz umiejętności i zatrudnienia (o której mowa powyżej) oraz strategia UE na rzecz e-umiejętności, przy koordynacji z pracami realizowanymi w ramach platformy Edukacji i Szkoleń 2020.

Komisja umożliwi kontakty między państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, w tym partnerami społecznymi, tak by zobowiązali się do podjęcia działań oraz wymienili się najlepszymi praktykami, aby można je było łatwiej powielić i zwiększyć ich skalę. To pozwoli skuteczniej rozpowszechniać informacje na temat dostępnych funduszy UE i zbadać inne możliwości finansowania, na przykład poprzez systemy bonów. Komisja będzie corocznie monitorować postępy za pośrednictwem swojego „sprawozdania z postępów Europy w zakresie cyfryzacji”.

SPRZYJAJĄCE PRZEPISY

Jednym z głównych problemów, z jakim zмага się przemysł, jest nadmierna regulacja. Komplikuje ona formalności i stwarza biurokrację na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim. Zapewnienie, by unijne przepisy pozwalały realizować przewidziane w nich cele przy jak najmniejszych kosztach i obciążeniach, jest celem wprowadzonego przez Komisję Programu na rzecz lepszego stanowienia prawa¹⁷. Wycofano około 200 inicjatyw w celu ich uproszczenia i zmniejszenia obciążeń, korzystając

między innymi z wiedzy zgromadzonej w ramach platformy REFIT, która skupia Komisję, władze krajowe i inne zainteresowane strony.

Analizę dotyczącą tego, jak otoczenie regulacyjne na szczeblu UE może albo utrudniać, albo pobudzać innowacyjność, zawiera jeden z dokumentów roboczych Komisji¹⁸. Wśród zidentyfikowanych przykładów znalazły się energooszczędne budynki, niskoemisyjne technologie wodorowe w transporcie, pojazdy z napędem elektrycznym, automatyka pojazdów drogowych, ocena technologii medycznych i nanomateriały.

Trzeci filar planu inwestycyjnego obejmuje wszelkie inicjatywy mające na celu poprawę otoczenia regulacyjnego na szczeblu krajowym poprzez uczynienie go bardziej przewidywalnym, zmniejszenie biurokracji i pobudzanie inwestycji. Te wysiłki na szczeblu UE idą w parze z zaangażowaniem państw członkowskich na rzecz zreformowania niektórych obszarów zidentyfikowanych przez Komisję. Uzgodniono to w kontekście europejskiego semestru¹⁹, który jest cyklem przeglądu i koordynacji polityki gospodarczej między państwami członkowskimi a Komisją Europejską.

Przykłady lepszego stanowienia prawa:

- ▶ nowe cyfrowe tachografy stosowane w transporcie drogowym poprawiły bezpieczeństwo na drogach oraz ograniczyły biurokrację i oczekuje się, że pozwolą zaoszczędzić przedsiębiorstwom ponad 400 milionów euro rocznie;
- ▶ dzięki nowym unijnym przepisom dotyczącym chemikaliów MŚP ponoszą opłaty niższe o 95%.

17) http://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-delivering-better-results-stronger-union_en

18) https://ec.europa.eu/research/innovation-union/pdf/innovrefit_staff_working_document.pdf

19) https://ec.europa.eu/info/strategy/european-semester_en

ROZDZIAŁ 3

POLITYKA UE DOTYCZĄCA PRZEMYSŁÓW KOSMICZNEGO, OBRONNEGO I STALOWEGO

POLITYKA UE DOTYCZĄCA PRZEMYSŁÓW KOSMICZNEGO, OBRONNEGO I STALOWEGO

W 2016 r. UE określiła odrębne polityki dla branż kosmicznej, obronnej i stali, czyli obszarów szczególnie istotnych dla przemysłu. W niniejszym rozdziale opisano te polityki oraz sektory bardziej szczegółowo.

Najważniejsze dane liczbowe

	PRZEMYSŁ STALOWY	PRZESTRZEŃ KOSMICZNA	OBRONNOŚĆ
UE – zatrudnienie ogółem w 2015 r.	326 000	400 000	88 000
UE – udział w światowym eksporcie (%), 2015 r.	13,8	39,6	25,3

Źródło: Eurostat

PRZESTRZEŃ KOSMICZNA

Zastosowania i usługi kosmiczne mają zasadnicze znaczenie dla życia na ziemi. Rozwiązania kosmiczne mogą pomóc Europie w lepszym reagowaniu na nowe wyzwania globalne i społeczne: zmiany klimatu, zarządzanie klęskami żywiołowymi, zagrożenia dla bezpieczeństwa, migrację, rolnictwo, transport, energię i wiele innych.

Inwestycje w branżę kosmiczną mogą pobudzać innowacyjność, wzrost gospodarczy i konkurencyjność w Europie. W europejskim przemyśle kosmicznym zatrudnienie znajduje ponad 230 000 fachowców, a w 2014 r. jego wartość oszacowano na 46–54 mld euro. W latach 2014–2020 UE zainwestuje w przemysł kosmiczny ponad 12 miliardów euro. Zwrot z tej inwestycji jest bardzo wysoki (jedno zainwestowane

euro generuje siedem euro zwrotu) i może przynieść istotne korzyści europejskiej gospodarce oraz obywatelom.

Flagowe programy UE w sektorze kosmicznym to:

- 1) Copernicus, który jest jednym z najważniejszych globalnych dostawców danych z obserwacji Ziemi obejmujących cały glob w sześciu obszarach tematycznych: monitorowanie obszarów lądowych, monitorowanie obszarów morskich, monitorowanie atmosfery, zmiany klimatu, reagowanie w ramach zarządzania kryzysowego i bezpieczeństwo;
- 2) Galileo, własny globalny system nawigacji satelitarnej Europy: „europejski GPS”;
- 3) EGNOS, europejski system wspomagania satelitarne, świadczący usługi nawigacyjne w zakresie bezpieczeństwa życia (*safety-of-life*) dla użytkowników

Źródło: UE

ników przebywających w przestrzeni powietrznej, na morzu i na lądzie, które obejmują niemal całe terytorium Europy.

UE prowadzi inne działania w obszarze przestrzeni kosmicznej, między innymi finansując działalność badawczo-rozwojową za pośrednictwem programu „Horyzont 2020”. Działania te już przyniosły znaczące rezultaty w postaci projektów wykorzystujących dane z przestrzeni kosmicznej, między innymi w ramach takich działań jak monitorowanie rolnictwa pod kątem jego zrównoważonego charakteru (projekty SIGMA i AGRICAB), analiza składu chemicznego oceanów (OSS2015) oraz wspieranie urbanistów koordynujących sposób wykorzystania zasobów miejskich (DECUMANOS). Ponadto UE jest częścią ram wsparcia obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych (SST). Usługi SST, które uruchomiono w lipcu 2016 r., polegają na wykrywaniu potencjalnych kolizji w przestrzeni kosmicznej i

ostrzeganiu przed nimi, a także na monitorowaniu ponownego wchodzenia śmieci kosmicznych w atmosferę ziemską.

W październiku 2016 r. Komisja przedstawiła swoją nową strategię kosmiczną dla Europy²⁰, która ma stymulować nowe usługi i promować wiodącą pozycję Europy w przestrzeni kosmicznej.

W strategii zaproponowano szereg działań, które umożliwią Europejczykom pełne wykorzystanie korzyści oferowanych przez przestrzeń kosmiczną, stworzenie właściwych warunków rozwoju przedsiębiorstw typu start-up w branży kosmicznej, a także zwiększenie udziału Europy w światowych rynkach kosmicznych.

Ponieważ zbudowano już zaawansowaną infrastrukturę na potrzeby unijnych programów kosmicznych, w strategii skoncentrowano się na zapewnieniu znaczącej absorpcji danych i usług kosmicznych przez rynek, zarówno ze strony sektora publicznego, jak i prywatnego. Strategia zapewni osiągnięcie tego celu poprzez stworzenie większej liczby usług będących odpowiedzią na potrzeby społeczeństwa i szanse w gospodarce.

Strategia uwzględnia również rosnącą konkurencję globalną, rosnące zaangażowanie sektora prywatnego i istotne przesunięcia technologiczne, które stymulują inwestycje i zapewniają solidną bazę badawczą.

OBRONNOŚĆ

Europejski przemysł obronny w istotnym stopniu przyczynia się do zapewnienia bezpieczeństwa obywateli UE. Jest również jednym z największych sektorów europejskiego przemysłu, wysoce inno-

²⁰⁾ COM(2016) 705.

wacyjnym i koncentrującym się na zaawansowanej inżynierii i technologiach. Obejmują one różnorodne dziedziny przemysłu, w tym aeronautykę, systemy lądowe i morskie oraz elektronikę.

Polityka przemysłowa Komisji Europejskiej w zakresie obronności ma na celu promowanie konkurencji i innowacyjności, wspieranie MŚP i stworzenie solidnej bazy przemysłowej dla wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE (WPBiO).

W swoim orędziu o stanie Unii w 2016 r. przewodniczący Jean-Claude Juncker podkreślił znaczenie silnej Europy, mogącej obronić i chronić swoich obywateli w kraju i za granicą. To ambicja, której nie da

się urzeczywistnić bez innowacji i łączenia zasobów w ramach europejskiego przemysłu obronnego.

W listopadzie 2016 r. Komisja przedstawiła Europejski plan działań w sektorze obrony²¹, który zawiera konkretne propozycje dotyczące wspierania silnego i innowacyjnego europejskiego przemysłu obronnego oraz ułatwienia wspólnych zamówień zdolności obronnych w oparciu o priorytety uzgodnione przez państwa członkowskie.

W ramach wspomnianego planu działań Komisja proponuje utworzenie Europejskiego Funduszu Obrony. To zapewni wsparcie inwestycji we wspólne badania i rozwój sprzętu oraz technologii obronnych,

EKONOMICZNE UZASADNIENIE WYDATKÓW NA OBRONNOŚĆ I ZACIEŚNIENIE WSPÓŁPRACY OBRONNEJ

Koszty braku współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa szacuje się na kwotę od **25 do 100 mld euro rocznie**. Wynikają one z braku efektywności, braku konkurencji i braku korzyści skali w przemyśle i w zakresie produkcji.

W 2015 r. inwestycje **Stanów Zjednoczonych** w tej dziedzinie ponad dwukrotnie przewyższyły łączne wydatki państw członkowskich UE na obronność. W ciągu ostatniej dekady Chiny zwiększyły swój budżet na obronność o 150%.

Około **80% zamówień w obszarze obronności** jest organizowanych na szczeblu krajowym, **co powoduje kosztowne dublowanie się zdolności militarnych**.

Więcej Europy w sektorze obrony będzie miało pozytywny wpływ na europejską gospodarkę. Europejski przemysł obronny generuje roczne obroty w łącznej wysokości **100 miliardów euro** i zatrudnia w Europie **1,4 miliona wysoko wykwalifikowanych pracowników**. Każde euro zainwestowane w obronę przynosi **zwrot na poziomie 1,6** – głównie dzięki wykwalifikowanej sile roboczej, badaniom i technologii oraz eksportowi.

EUROPEJSKI FUNDUSZ OBRONNY

RADA KOORDYNACYJNA

Państwa członkowskie,
Wysoki Przedstawiciel,
Europejska Agencja
Obrony,
Komisja Europejska, branża

- 90 mln euro do 2020 r.
- 500 milionów euro rocznie po 2020 r.

Projekt badawczy 1

Projekt badawczy 2

Projekt badawczy n

- Struktura parasolowa tworząca wspólne ramy dla niezależnych projektów i zapewniająca zaplecze oraz obsługę
- Kwota referencyjna 5 mld euro rocznie

Projekt dotyczący zdolności 1
Uczestniczące państwa członkowskie

Projekt dotyczący zdolności 2
Uczestniczące państwa członkowskie

Projekt dotyczący zdolności n
Uczestniczące państwa członkowskie

pobudzi inwestycje w MŚP, przedsiębiorstwa typu start-up, spółki o średniej kapitalizacji i innych dostawców przemysłu obronnego oraz wzmocni jednolity rynek obronny.

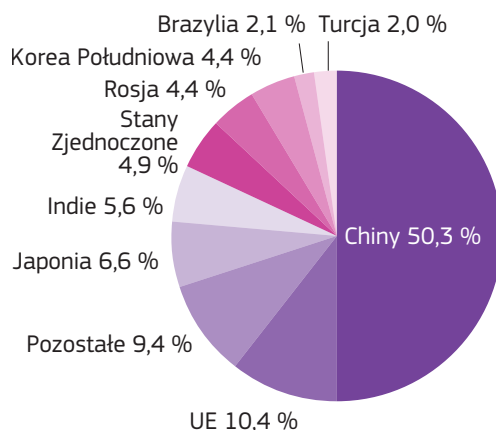
PRZEMYSŁ STALOWY

Przemysł stalowy, na który składa się około 500 zakładów produkcyjnych zatrudniających około 330 000 pracowników w 23 państwach członkowskich, jest nie tylko z gruntu europejskim sektorem, ale również filarem większości najważniejszych unijnych branż, w szczególności budownictwa i przemysłu motoryzacyjnego. Unia Europejska jest drugim co do wielkości producentem stali na świecie, choć znajduje się daleko za Chinami.

Stabilność unijnego przemysłu stalowego opiera się na trzech filarach: gospodarce, ekologii i zasobach ludzkich. Aby nie stracić na znaczeniu i zapewnić bezpieczeństwa zaopatrzenia, unijny przemysł stalowy musi stawić czoła poważnym wyzwaniom będącym następstwem kryzysu gospodarczego i globalnego spowolnienia gospodarczego. W swoim komunikacie

z marca 2016 r.²² Komisja Europejska dostrzegła wyzwania, jakie się z tym wiążą, wzywając branżę, państwa członkowskie i instytucje UE do kompleksowej i przyspieszonej reakcji.

Produkcja stali surowej na świecie w 2015 r.

Źródło: Światowe Stowarzyszenie Producentów Stali (World Steel Association).

22) COM(2016) 155.

W związku z ogólnoswiatowymi nadwyżkami mocy produkcyjnych w sektorze stali najważniejszym krótkofalowym wyzwaniem gospodarczym dla branży jest rozwiązanie problemu praktyk handlowych zakłócających konkurencję. Komisja wzmocniła swoje mechanizmy obrony przed tymi praktykami.

Choć w ciągu ostatnich 50 lat europejski sektor stalowy ograniczył emisję CO₂ o 50%, konieczne są przełomowe technologie, które umożliwią przejście na gospodarkę niskoemisyjną. Badania szeregu potencjalnie przełomowych technologii produkcji konkurencyjnej czystej stali rozpoczęto w ramach współfinansowanej ze środków UE inicjatywy ULCOS (Ultra Low CO₂ Steelmaking – produkcja stali przy ultra-niskiej emisji CO₂), która obejmuje większość dużych europejskich przedsiębiorstw²³. Większość proponowanych technologii polega na przechwytywaniu, magazynowaniu lub utylizacji dwutlenku węgla wydzielanego podczas produkcji stali. Alternatywnym rozwiązaniem byłoby całkowite wyeliminowanie dwutlenku węgla z procesu produkcyjnego poprzez zastąpienie go wodorem.

Działania w zakresie badań stosowanych i rozwoju w sektorze stali są wspierane zarówno ze środków programu finansowania „Horyzont 2020”, jak i z Funduszu Badawczego Węgla i Stali. Ponadto innowacyjność w sektorze stali jest wspierana w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych poprzez łagodzenie ryzyka innowacyjnych projektów – na przykład obecnie ze środków pierwszego kredytu EBI w wysokości 100 milionów euro wspierany jest średniej wielkości włoski producent stali. Ze środków europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych wsparcie na badania i innowacje w przemyśle stalowym przekazują regiony Republiki Czeskiej, Słowacji, Hiszpanii, Finlandii i Szwecji.

Zdolność unijnego sektora stali do opracowywania stali o nowych, szczególnych właściwościach i dostarczania wysokiej jakości produktów stalowych daje temu sektorowi przewagę konkurencyjną w skali globalnej. Dobrym przykładem są opracowane niedawno gatunki wysokowytrzymałej stali dla branży budowlanej. Do innych przykładów należą rozwój stali lekkich w przemyśle motoryzacyjnym oraz druk przestrzenny (druk 3D) w stopach stali.

23) <http://ulcos.org/en/index.php>

WNIOSKI

Od branż energochłonnych po sektor rolno-spożywczy, od przemysłu kosmicznego po branże oparte na surowcach pochodzenia biologicznego i od przemysłu obronnego po budowlany – branże europejskiego przemysłu mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia stabilności wyników gospodarczych i zatrudnienia na całym kontynencie.

Udział europejskich producentów w prywatnych inwestycjach badawczo-rozwojowych wynosi 77%. Innymi słowy, utrata produkcji oznaczałaby dla nas utratę zdolności do lepszego kształtowania przyszłości.

Nowa rewolucja przemysłowa prowadzi do gruntownej przebudowy fundamentów wielu branż przemysłowych, burząc mury odgradzające poszczególne sektory, w miarę jak przesuwają się granice między producentami, dostawcami i konsumentami. Innowatorzy, przemysł i inwestorzy stoją wobec ogromnych szans, jakie stwarzają technologie obecnej rewolucji przemysłowej. Wśród przykładów można wymienić zaawansowane materiały ograniczające absorpcję ciepła w budynkach, druk 3D na potrzeby lokalnej produkcji, umożliwiający redukcję kosztów transportu, oraz rozwiązania korzystne dla ludzi i planety, a jednocześnie dające przewagę handlową.

SZANSE WYNIKAJĄCE ZE ZMIANY

Podczas gdy poprzednie rewolucje przemysłowe doprowadziły do wzrostu zapotrzebowania na zasoby, powodując obciążenia dla klimatu, różnorodności biologicznej i wody, u podstaw obecnej rewolucji leży zrównoważony rozwój. To oznacza czystą energię, modele gospodarowania odpadami przemysłowymi według zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, zaawansowane materiały na potrzeby technologii

medycznych i budownictwa oraz druk 3D stosowany w produkcji lokalnej. Jednak – podobnie jak w przeszłości – również obecne zmiany wymagają inwestycji w rozwój umiejętności i działań w celu zaradzenia rosnącym nierównościami, które niesie ze sobą rozwój technologiczny.

W ciągu ostatnich trzech lat Unia Europejska poczyniła znaczne postępy, przyjmując środki mające zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia europejskiej bazy przemysłowej. Dzięki wspólnym wysiłkom państw członkowskich i Parlamentu Europejskiego rośnie poziom inwestycji, opracowywane są kluczowe lub nowe technologie, poszerzany jest rynek wewnętrzny w obszarach ważnych dla europejskiego przemysłu, takich jak kapitał, energia, digitalizacja i rozwój umiejętności, a także przyjmowane są nowe przepisy na rzecz szybko rozwijających się rynków, w tym rynku rozwiązań w zakresie oszczędnego gospodarowania zasobami.

PERSPEKTYWY NA PRZYSZŁOŚĆ

Transformacja światowego przemysłu jest dostrzegalna na wszystkich szczeblach – lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim. Musimy wykorzystać tę transformację i sprawić, by przyniosła korzyści zarówno europejskiemu przemysłowi, jak i obywatelom Europy. Podjęcie obecnych wyzwań i wykorzystanie szans, jakie stwarzają nowe technologie oraz konieczność ochrony środowiska, przełożą się na sukces europejskiego przemysłu.

Przemysł jest podstawą rozwoju Europy i UE. Wcześniej przechodziliśmy już rewolucje przemysłowe i wychodziliśmy z nich silniejsi. Teraz, podobnie jak poprzednio, przygotowanie i gotowość do przystosowania się pozwolą przemysłowi i obywatelom na tych zmianach skorzystać.

Jyrki Katainen

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej

Elżbieta Bieńkowska

*Komisarz UE do spraw rynku
wewnętrznego, przemysłu,
przedsiębiorczości i MŚP*

Carlos Moedas

*Komisarz UE do spraw badań,
nauki i innowacji*

JAK OTRZYMAĆ PUBLIKACJE UE

Nieodpłatne publikacje:

- jeden egzemplarz:
za pośrednictwem EU Bookshop (<https://bookshop.europa.eu/pl/home/>);
- kilka egzemplarzy lub plakaty/mapy:
za pośrednictwem przedstawicielstw Unii Europejskiej
(http://ec.europa.eu/represent_pl.htm);
za pośrednictwem delegatur w państwach spoza UE
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_pl.htm); przez kontakt z usługą Europe Direct (http://europa.eu/eurodirect/index_pl.htm) lub telefon 00 800 6 7 8 9 10 11 (numer darmowy z każdego miejsca w UE) (*).
(* Informacje są udzielane nieodpłatnie i większość połączeń jest bezpłatna (niektórzy operatorzy mogą jednak naliczać opłaty; opłacie mogą również podlegać połączenia z budek telefonicznych lub hoteli).

Opłatne publikacje:

- za pośrednictwem EU Bookshop (<https://bookshop.europa.eu/pl/home/>);

Przemysł ma istotne znaczenie – pracuje w nim jedna piąta zatrudnionych. Nowe technologie przynoszą szybkie zmiany, likwidując bariery między łańcuchami dostaw, klientami i przedsiębiorstwami.

Europa musi nieustannie rozwijać innowacyjność, żeby utrzymać swoją konkurencyjność na rynku światowym.

Unia Europejska musi budować swoją bazę talentów, a także bronić swojej pozycji jako regionu wyznaczającego standardy i reguły obowiązujące na całym świecie.

Niniejsza publikacja zawiera przegląd szeroko zakrojonych działań Unii Europejskiej, które pozwolą zwiększyć konkurencyjność przemysłu z korzyścią dla wszystkich Europejczyków.

Inicjatywy te skupiają się na budowaniu gospodarki o zamkniętym obiegu, zrównoważonej, sprzyjającej włączeniu – i gotowej na przyszłość.

Zachęcamy wszystkich Państwa do korzystania z niniejszej publikacji jako punktu odniesienia pomocnego w poszukiwaniu przydatnych i interesujących inicjatyw oraz identyfikowaniu luk, których zlikwidowanie pomoże kształtować przyszłość.

Polityka na rzecz badań i innowacji

